

MEDYA TAKİP DOSYASI

09 Şubat 2024 Cuma

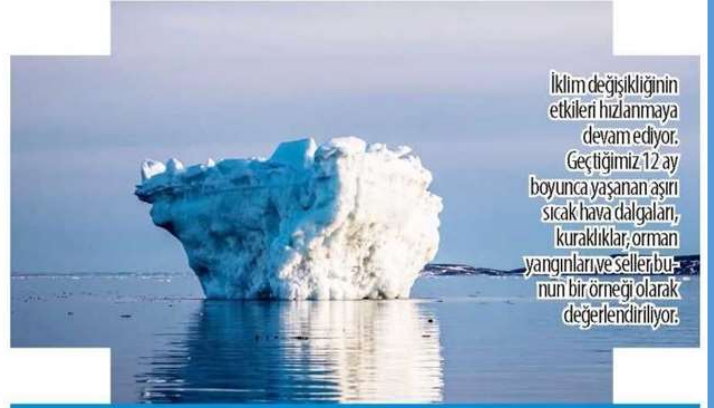

Elektrik üretim ve tüketim verileri

■ Türkiye’de dün günlük bazda 941 bin 534 megavatsaat elektrik üretildi, tüketim ise 940 bin 26 megavatsaat oldu. Türkiye Elektrik İletim AŞ verilerine göre, dün en yüksek elektrik tüketimi 44 bin 113 megavatsaatle saat 11.00’de, en düşük tüketim ise 31 bin 940 megavatsaatle 05.00’te gerçekleşti. Günlük bazda dün 941 bin 534 megavatsaat elektrik üretildi, tüketim ise 940 bin 26 megavatsaat olarak kayıtlara geçti. Üretimde ilk sırada yüzde 21,9 ile ithal kömür santralleri yer aldı. Bunu, yüzde 19 ile rüzgar enerjisi santralleri ve yüzde 17,5 ile barajlı hidroelektrik santralleri izledi. Öte yandan Türkiye dün 6 bin 811 megavatsaat elektrik ihracatı gerçekleştirdi.

Kritik ısınma eşiği ilk kez tüm yıl aşıldı

Dünya liderlerinin 2015 yılında uzun vadeli sıcaklık artışını 1.5C ile sınırlandırma sözü kağıt üstünde kaldı. AB'nin Kopernik İklim Değişikliği Servisi'nin verilerine göre, Şubat 2023'ten Ocak 2024'e kadar olan dönemde ısınma 1.52C'ye ulaştı.

İklim değişikliğinin etkileri hızlanmaya devam ediyor. Geçtiğimiz 12 ay boyunca yaşanan aşırı sıcak hava dalgaları, kuraklıklar, orman yangınları ve seller bunun bir örneği olarak değerlendiriliyor.

'EN SICAK OCAK' AYINI YAŞADIK

Avrupa Birliği'nin (AB) Kopernik uydu izleme sistemiyle yapılan ölçümlere göre geçen ayın şimdiye kadar kaydedilen "en sıcak ocak" olduğu bildirildi. Yapılan açıklamada geçen ayın ortalama yüzey hava sıcaklığının 13,14 derece ölçüldüğü belirtildi. Bu ölçümün ocak için 1991-2020 ortalamasının 0,70 derece, 2020'de kaydedilen bir önceki en sıcak ocak ayının da 0,12 derece üzerinde olduğu ifade edildi. Açıklamada böylece son 8 ayın üst üste kaydedilen en sıcak aylar olduğu belirtilerek, son 12 aydaki (Şubat 2023 - Ocak 2024) küresel ortalama sıcaklığın 1991-2020 ortalamasının 0,64 santigrat derece üzerinde ölçüldüğü bildirildi. Açıklamada Kopernik İklim Değişikliği Servisi Direktör Yardımcısı Samantha Burgess'in "Sera gazı emisyonlarındaki hızlı azalma, küresel sıcaklıkların artışını durdurmanın tek yoludur." uyarısına yer verildi.

Dünyanın küresel ısınmada sınır olarak belirlediği 1,5C'lik kritik sınır ilk kez bir yıl boyunca aşıldı. Dünya liderleri 2015 yılında uzun vadeli sıcaklık artışını 1,5C ile sınırlandırmaya çalışacaklarına dair söz vermişti. Bu da küresel ısınmanın en zararlı etkilerinden kaçınmak için hayati önem taşıyordu. Bu ilk yıllık ihlal, dönüm noktası niteliğindeki "Paris anlaşmasını" bozmasa da dünyayı uzun vadede bunu yapmaya daha da yaklaştırıyor. Bilim insanları, karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik acil eylemlerin hala ısınmayı yavaşlatabileceğini söylüyor. Uzun vadeli ısınmanın, insanların büyük miktarlarda fosil yakıt yakmaya başlamasından önceki "sanayi öncesi" seviyelerin 1,5C üzerinde sınırlandırılması, iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik uluslararası çabaların kilit sembolü haline gelmişti. BM'nin 2018'de yayınladığı önemli bir raporda, yoğun sıcak hava dalgaları, deniz seviyesinin yükselmesi ve yaban hayatının yok olması gibi iklim değişikliğinden kaynaklanan risklerin, 2C ısınmada 1,5C'ye kıyasla çok daha yüksek olduğu belirtilmişti. Ancak AB'nin Kopernik İklim Değişikliği Servisi'nin geçtiğimiz yıla ait verilerine göre, sıcaklıklar endişe verici bir hızla artmaya devam ediyor. Şubat 2023'ten Ocak 2024'e kadar olan dönemde ısınma 1,52C'ye ulaşmış durumda. Dünyanın deniz yüzeyi de şimdiye kadar kaydedilen en yüksek ortalama sıcaklığa ulaştı. -KARAR DIŞ HABERLER

Yakutistan'daki nükleer santralin işletmecisi oldu

Rusya Devlet Nükleer Enerji Kuruluşu Rosatom'un elektrik enerjisi bölümünün bir parçası olan Rosenergoatom Concern AŞ, Yakutistan'da inşa edilen dünyanın ilk kara tabanlı küçük modüler reaktörü (SMR) Yakutsk'un işletmecisi kuruluşu statüsü kazandı.

Şirketten yapılan açıklamaya göre, ilgili kararname, Rosatom Genel Müdürü Aleksey Likhachev tarafından imzalandı.

Rusya'nın son geliştirdiği düşük güçlü RITM-200N su soğutmalı SMR, kara tabanlı konuşlandırma için yenilikçi gemi teknolojisinin uyarlaması olma özelliği taşıyor. RITM-200 serisi reaktörler, Kuzey Kutbu'nun zorlu koşullarında en yeni Rus buzkıranlarda test edildi.

Geleneksel nükleer güç santrallerine (NGS) kıyasla çok daha küçük olacak olan Yakutsk, boyutu sayesinde de kısa sürede inşa edilecek. Ust-Kuiga yerleşim yerindeki hazırlık çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor. 250 kişilik ilk işçi kampının (VGS-1) inşaatına yönelik çalışmalar tamamlanırken, bu yılının dördüncü çeyreğinde tamamlanması planlanan 683 kişilik ikinci işçi kampının ilk etabının inşaatına başlandı. Ust-Kuiga yerleşim yeri-

ni Yakutsk sahasına bağlayan 12 kilometre uzunluğundaki 1 numaralı yolun yapımına ve Pridorozhny taş ocağından toprak ve taş gibi malzemelerin çıkarılmasına da başlandı.

Öte yandan bu yıl içinde üretim ve teknik temel ile inşaat ve montaj tesislerinin inşasının, inşaat sahasının tesviyesinin ve inşaat ile montaj çalışmalarının ana aşamasının başlaması planlanıyor. Geçici kış rotası işletimi döneminde öngörülen çalışmaların yapılabilmesi için 9,5 bin ton yükün getirilmesi planlanıyor.

Rusya'nın Arktik bölgesi, elektrik sıkıntısı çeken ve yerel enerji olmadan kalkınmanın imkansız olduğu bölgelerden biri olma özelliğini taşıyor. Devletin geliştirilmesine stratejik önem verdiği, bu bölgede büyük güç santrallerinin inşasının ekonomik açıdan mümkün olmaması sebebiyle Rosatom, bu tür bölgelerde düşük güçlü üretim projelerini artırmaya karar vermişti. Bu amaçla Pevek kentinde faaliyet gösteren yüzer nükleer güç santrali, halihazırda sadece Bilibino Nükleer Santrali'nin kapasitesinin yenilenmesiyle değil, aynı zamanda Baımsk cevher bölgesindeki projelerin uygulanmasıyla da ilgili sorunları çözüyor.

Akkuyu'da test başlıyor

Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin (NGS) 1. güç ünitesinde bulunan reaktör bölmesinde genel inşaat işleri tamamlandı, reaktör kontrol kurulumu için gereken temizlik yapılarak özel bir alan oluşturuldu. Yakıt çubukları simülatörlerinin yüklenmesi ve soğuk-sıcak test aşaması için doğrudan reaktör bileşenlerinin kurulumuna geçildi.

POLAT ENERJİ Geleceğin İklim Elçilerini Yetiştiriyor

Polat Enerji ve Türkiye’de spor, kültür, çevre gibi farklı alanlarda gelişim odaklı projelerle topluma faydalı bireyler yetiştirmeyi amaçlayan Polat Vakfı ortaklığında “Geleceğe Yeşil Işık Yak” projesi başladı. İlk yılında **Polat Enerji**’nin santral bölgelerine odaklanılan projenin hedefi Türkiye genelinde bilinçli ve çevreci nesillerin yetiştirilmesine katkı sağlamak. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına, yenilenebilir

enerji ve sürdürülebilirlik kültürünün oluşturulmasına katkı sağlamayı amaçlayan “Geleceğe Yeşil Işık Yak projesi” Öğretmen Eğitimleri ve Enerji Atölyeleri gibi çeşitli modüllerden oluşuyor. Milli Eğitim İl Müdürlükleri iş birliği ile düzenlenen Öğretmen Eğitimleri kapsamında öğretmenlerin; iklim değişikliği, sürdürülebilir kalkınma ve yenilenebilir enerji konularında farkındalıklarını yükselterek gelecek nesillere rehberlik etmeleri hedefleniyor.

3. ve 4. sınıf öğrencilerini temiz

enerji konusunda bilinçlendirmek için düzenlenen Enerji Atölyelerinde öğrencilere yenilenebilir enerji, rüzgâr enerjisi ve sürdürülebilirlikle ilgili temel kavramlar çeşitli interaktif etkinliklerle aktarılıyor. Rüzgâr türbini maketi yaparak rüzgar enerjisinden elektriğin nasıl üretildiğini pratik bir şekilde deneyimleme fırsatı sunan atölyeler; öğrencilerin tasarım odaklı düşünme becerilerini geliştirmelerine ve genç nesillerin sürdürülebilirlik konusunda daha bilinçli, etkili bireyler olarak yetiştirmelerine katkı sağlıyor. ■

GALATA WIND Taşpınar Santralinde Kapasite Artışı

Yenilenebilir enerji alanındaki yatırımlarını sürdüren Galata Wind, Bursa Taşpınar Rüzgâr Enerji Santrali'nde 13 MW'lık elektrik güç artışı sağlayacak 2 adet rüzgâr türbini daha devreye aldı. Böylece, Bursa, Nilüfer Korubaşı Mahallesi mevkiinde, Ekim 2020 yılından bu yana faaliyetini sürdüren Taşpınar Rüzgâr Enerji Santrali'nin türbin adedi 16'ya yükseldi. Yeni türbinlerin Taşpınar RES santralinin üretimine ortalamada yıllık yaklaşık %20'lik bir katkı sağlaması, karbon azaltımına ise yıllık yaklaşık 20.000 ton ek fayda getirmesi hedefleniyor.

Bunun yanı sıra, artık bünyesinde hem RES hem de GES barındıran, "Taşpınar Birleşik Yenilenebilir Elektrik Üretim Tesisi Projesi"ndeki yaklaşık 42,5 MW'lık Hibrit GES'in birinci fazı kapsamında 9,4 MW'lık kısım da devreye alındı. Bir süredir inşaatı devam eden birinci fazdan geriye kalan yakla-

şık 7 MW'lık kısmın ise çok kısa sürede devreye alınması bekleniyor. Projenin 25 MW'lık ikinci fazı için ise 2024 yıl sonu hedefleniyor. Özetle, 2023 yıl sonunda devreye alınan ek türbinler ve Hibrit GES ile birlikte Taşpınar RES santralinin toplam güncel kurulu gücü 88,4 MWm / 73 MWe oldu.

Galata Wind CEO'su **Burak Kuyan** şirketin 2025 hedefleri doğrultusunda 2023-2024 yıllarında planlanan yatırımlarının devam ettiğini ve verimliliğin en önemli konulardan biri olduğunu belirterek şunları söyledi: "Tek bir üretim tesisinde birden fazla kaynaktan elektrik enerjisi üretilebilmesine imkan sağlayan hibrit santraller, üretim tesislerinin daha verimli ve daha uzun süreli emreamadelik ile çalışmasına ve elektrik kurulu gücü sınırları içerisinde daha fazla elektrik üretilmesine imkan veriyor. Biz de hibrit santraller sayesinde rüzgâr olmayan günlerde güneş

enerjisinden, güneş olmayan saatlerde de rüzgâr enerjisinden üretim gerçekleştiriyoruz. Böylece mevsim koşulları etkisi asgari seviyeye indiriliyor ve santralin çalışma süreleri dolayısıyla verimlilik artıyor. Buna ek olarak, Taşpınar RES içerisinde yapılması planlanan hibrit GES yatırımının yatırım ve operasyonel maliyetlerinin daha düşük olması da önemli bir avantaj sağlıyor. Ayrıca ana kaynak olan rüzgâr üretimi YEKDEM kapsamında olduğu için yardımcı kaynak olan güneşten üretilen elektrik enerjisinin de YEKDEM kapsamında değerlendirilmesi mümkün oluyor." ■

